

μάχιον τῶν διαφορῶν, ὅπερ τῷ ἐδείκνυνεν ὁ Μαλαπέρ, ἡσθάνθη ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος ῥίγος παραδόξον καὶ πλήρες ὀργῆς. Κῦμα αἵματος ἐχύθη ἀποτόμως ἐπὶ τὰ ὦτα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἂν ἐκτύπων αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου δι' ἀκτηρίδος δὲν θὰ εἶχε μείνει τόσον ἐνεῶς.

— Εἶνε δυνατόν! εἶπεν ὡς μανιακός. Πῶς λοιπόν! τὴν ἐπῆραν;

— Ἀνάγνωσε! ἐπανάλαβε σκαιῶς ὁ Μαλαπέρ.

Ὁ Φουζερέλ ἀνέγνωσεν ἐκ νέου ἐν ῥυθμῷ τὰς λέξεις μίαν πρὸς μίαν. Ἦτο ἀπόσπασμα τῆς ἐφημερίδος τοῦ Βερολίνου, διαλαμβάνον τὰ ἐξῆς: «Ἐν Ποτσδάμη, εἰς Carnisons-Kirche, ἐπανόρθωσαν τὸν τάφον τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου· ὑπεράνω τοῦ μυσσωλείου ἔθεσαν κυκλοειδῶς τὰς εἰς Βατερλὼ κηθείσας γαλλικὰς σημαίας, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκονται ὁ ἀετὸς τῶν δραγόνων τῆς αὐτοκρατείας, ἡ τῶν εὐζώνων, καὶ ὁ ἀετὸς τοῦ πρώτου συντάγματος τῶν γρεναδιέρων τῆς φρουρᾶς.»

— Τὴν σημαίαν! εἶπεν ὁ Φουζερέλ διακοπτόμενος, ἔχουν τὴν σημαίαν!

— Ἐξακολουθεῖ, ἀπεκρίνατο ὁ Μαλαπέρ, παρατηρῶν ἀτενῶς τὸν φίλον του.

— «Ἡ τελευταία αὕτη σημαία (ἡ ἰδική μας, εἶπε μετ' ὀργῆς ὁ Φουζερέλ) εὐρέθη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τὴν 18 Ἰουνίου 1815· οἱ ὑπερασπισταὶ αὐτῆς τὴν εἶχον σχίσει καὶ, κατὰ γράμμα, θάψει, καὶ μόνον τὴν ἐπαύριον ἐπανεύρον τὰ τεμάχια, σκάπτοντες ὅπως θάψωσι τοὺς νεκρούς, περὶ τὸ Ζενάπ. Ἡ πριγκίπισσα τοῦ Χοχενλόε συνέρραψεν ἰδίαις χερσὶ τὸ ἐνδοξον τοῦτο τρόπαιον, ὅπερ κοσμεῖ ἤδη τὸ μυσσωλεῖον Φρειδερίκου τοῦ Β'».

— Τὴν Σημαίαν μας, ἐπανάλαβεν ὁ Φουζερέλ, οὐτινος ἡ ὀργὴ ἠῤῥανε, τὴν εὖρον! τὸν κρατοῦν! Ἀ! οὐρανέ! ἤξιζε τὸν κόπον τῆς ὑπερασπίσεως κατὰ τῶν ἀγρίων ἐκείνων! Τὴν ἔλαβον! τί λέγουν; «Κοσμεῖ τὸ μυσσωλεῖον τοῦ Φρειδερίκου τῶν!» Θεέ μου! πτωχέ μου Μαλαπέρ, ἰδοὺ κακὴ ἡμέρα δι' ἡμᾶς!

— Πολὺ κακὴ, ἀπεκρίνατο ὁ Μαλαπέρ στρέφων τὸν μύστακα.

Εἶτα ἀμφότεροι βεθυθισμένοι καὶ ὄνειροπολοῦντες ἤρξαντο σκεπτόμενοι. Ὅποια καταστροφή! ὅποια ἐξέγερσις! Ἐν τῇ μεγάλῃ πτώσει τῆς πατρίδος, ἡ ἰδέα ἦν εἶχον ὅτι ἔσωσαν τὴν τιμὴν τοῦ σώματός των, καὶ ὅτι ἀνῆρπασαν ἐκ τοῦ ἐχθροῦ τὸ δικαίωμα νὰ διακηρύξῃ τὴν ἡττάν τοῦ πρώτου συντάγματος τῶν γρεναδιέρων, ἦτο πρὸ εἰκοσαετίας ἡ παρηγορία τῶν, ἡ κρυφία τῶν χαρᾶ, ἦν ἡ ῥοὴ τοῦ καιροῦ καθίστανεν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ βαθυτέραν, καὶ μεγαλειτέραν, ἡ νεφέλη τῶν χρόνων ἥτις εἶνε ἡ χρυσὴ ἀκτὶς τῶν ἀναμνήσεων. Ἡ σοβαρὰ ἐκείνη πρόσκλησις κατὰ τῆς εἰμαρμένης καὶ ὁ ὕστατος ἀγὼν τῶν δύο εὐγενῶν ἐκείνων ἀνδρῶν κατὰ τῆς τύχης, ὁπότεν τὰ ἐνεθυμοῦντο, ἐγένοντο ὑπερήφανοι. Ἐκ τῆς δόξης τοῦ παρελθόντος δὲν ἤθελον δι' αὐτοὺς εἰμὴ τὴν μικρὰν ἐκείνην δόξαν, ἀλλ' ἀκεραίαν! Ἦσαν πε-

πεισμένοι ὅτι τὸ καθῆκον αὐτῶν δὲν ἀπέβη ἄγονον, εὐχαριστημένοι ὅτι ἐπολέμησαν μέχρις ὕστατων, καὶ ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ στρατοῦ, ἔσωσαν τὸ σύντριμμα ἐκεῖνο — μίαν σημαίαν. Διὰ τοῦτο αἱ μεταπεφορσμέναι γραμμαὶ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Βερολίνου ὑπῆρξαν δι' αὐτοὺς κεραυνός, διότι κατέστρεφον εἰς ἓν δευτερόλεπτον ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἡμέρου αὐτῶν εὐτυχίας! Ἐνόμιζον οἱ δύο αὐστηροὶ ἐκεῖνοι στρατιῶται ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἀποτόμως εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς ἡμέρας, ὡς ἐνόχους δειλίας. Ἡ ἀνάμνησις τῆς αἰχμαλώτου σημαίας ἐφαίνετο αὐτοῖς ὡς σκληροτάτη προσωπικὴ ὕβρις. Ἦτο πλέον ἡ ὕβρις, ἦτο ἡ αἱματηρὰ ἐπιτίμησις τῆς τεταπεινωμένης πατρίδος, πρὸς ἐκείνους οἵτινες ὤφειλον νὰ τὴν ὑπερασπίσωσι. — «Ἔχουν τὴν σημαίαν!» Ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ἔμειναν ἄφωνοι καθ' ὅλον τὸ ἐσπέρας οἱ δύο λοχαγοί, καὶ μόνον ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νύκτας ταύτης ὁ ὑπνρέτης, ὅστις εἶπεν αὐτοῖς:

— Ἡ ὥρα εἶνε δέκα, κύριοι λοχαγοί! Οὐδέποτε εἶδον αὐτοὺς νὰ μείνωσιν τόσον ἀργὰ εἰς τὴν τράπεζάν των.

Ἐπέστρεψαν οἱκαδὲ σκεπτικοὶ καὶ ἄφωνοι. Μόνον πρὶν χωρισθῶσι ἔθλιψαν τὰς χεῖρας μὲ νευρικὴν καὶ παρατεταμένην παραφορὰν, εὐγλωττον δέ, ὥσπερ ἀπεχωρίζοντο. Εἶτα ἔπεσαν ἐπὶ τῆς κλίνης, χωρὶς ὅμως νὰ κοιμηθῶσιν. Ἀμφότεροι, κλείοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἔβλεπον τὰς κατατραπεμένας γραμμαῖς τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, ὅπερ ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ ἡρέμου αὐτῶν βίου, ὡς σφαῖρα τηλεβόλου ἐπὶ στέγης εἰρηνικῆς.

Τὴν ἐαύριον οἱ δύο φίλοι ἐξηγέρθησαν μελαγχολικοί. Ὁ Μαλαπέρ ἐστέναζεν. Ὁ Φουζερέλ, βαδίζων πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον Ἐβρέ, ἐκτύπα διὰ τῆς ράβδου του τὸ ἔδαφος ὡς ἂν ἠπείλει ἐχθρὸν ἀπόντα. Ἡ ἡμέρα ἦτο ὥραία. Κατὰ τὸν εἰς Βαλμὲ περίπατον αὐτῶν οὐδὲ λέξιν ἀντήλλαξαν περὶ τῆς σημαίας. Ὁμοιάζον πρὸς τοὺς γονεῖς ἐκείνους, οἵτινες ἀποφεύγουσι νὰ ὁμιλῶσι περὶ τοῦ ἀποθανόντος τέκνου των. Τὸ ἐσπέρας, πρὸ τοῦ δείπνου, ὅταν ὁ ὑπνρέτης τοῦ καφενεῖου ἔφερεν εἰς τὸν Μαλαπέρ τὸ ποτήριον τῆς μαλάγας ὅπερ κατὰ τὸ σῆμα ἐπινεν, ὁ λοχαγὸς εἶπεν ἀποτόμως:

— Εὐχαριστῶ, δὲν θὰ πῶ.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ὑπνρέτης παρετήρει αὐτὸν ἐκπληκτος,

— Δὲν θὰ πῶ, ὑπέλαβεν ἡμέρα.

Ὁ Φουζερέλ ἀφῆκε τὸν ὑπνρέτην ν' ἀναχωρήσῃ ἐκπληκτος, ὡς εἰ τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας εἶχε καταπέσει ἐξαιφνης· εἶτα ἀτενίζων τὸν Μαλαπέρ κατὰ πρόσωπον:

— Σὺ ἔλεγες, εἶπεν, ὅτι δὲν δύνασαι νὰ δειπνήσῃς χωρὶς νὰ πῆς κατὰ τι ὀρεκτικόν.

— Ναί, ἄλλοτε, ἀπεκρίνατο ὁ Μαλαπέρ.

— Τὸ ἄλλοτε τοῦτο ἦτο χθές.

— Μεταξὺ χθὲς καὶ σήμερον, ἐμεσολάβησε πολὺς χρόνος.

— Ἀληθῶς, εἶπεν ὁ Φουζερέλ.

Εἰς τὴν τράπεζαν ὁ Μαλαπέρ ἠρνήθη πάλιν τὸν οἶνον· πάντες ἐξεπλάγησαν καὶ ἠρώτων ἀλλήλους ἂν ὁ λοχαγὸς ἦτο ἀσθενής. Ὅντως ἦτο ὠχρὸς καὶ ἀρκούντως σκυθρωπός, ὡς ὁ Φουζερέλ. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ καφενεῖον ὁ Φουζερέλ ἀπερισκέπτως ἐτονθόριζε σκοπὸν τινα στρατιωτικοῦ βήματος.

— Τὸ ψάλλεις, εἶπεν ὁ Μαλαπέρ, ὡς ἂν ἦτο ἐπικηδεῖον.

— Οὕτως ἔχει, ἀπεκρίνατο ὁ λοχαγός. Κάτι τι ἐν ἐμοὶ ὅπερ ἔζη χθές, σήμερον εἶνε νεκρόν· μία ἐμπιστοσύνη, μία ἐλπίς, μία χαρὰ... γνωρίζεις τί.

Ὁ ὑπνρέτης τοῦ Καφενεῖου τῆς Πόλεως ἐξεπλάγη τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο, ὁπότεν οἱ λοχαγοί, παρατηροῦντες τὸν δίσκον ὃν ἔφερεν, ὁ μὲν Φουζερέλ εἶπεν ἀπῶθ' αὐτόν: «Δὲν θέλω τίποτε», ὁ δὲ Μαλαπέρ προσέθηκεν: «Οὕτε ἐγὼ· πάρετα ὁπίσω».

— Νὰ ἀφήσω τὴν φιλίην; ἠρώτησεν ὁ ὑπνρέτης λαμβάνων εἰς χεῖρας τὸ πληγρὸς οἶνοπνεύματος φιαλίδιον.

— Ὅχι, τίποτε.

Ἀναμφιδόλως εἶχε καταθραυσθεῖ τι ἐκ τῆς ζωῆς τῶν λοχαγῶν. Τοῦτο διήγειρε τοὺς πελάτας τοῦ καφενεῖου εἰς πολλὰ σχόλια· διίσχυρίζοντο, ἄνευ ἀποδείξεων ὅμως, ὅτι οἱ λοχαγοὶ θὰ εἶχον ῥιψοκινδυνεύσει καὶ χάσει τὴν μικρὰν των σύνταξιν. Οἱ δυσωχεῖς! Ἐκτὸς ὅμως τούτου πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι αἱ νέαι αὐταὶ οἰκονομίαι, ἃς ἐπέφερον ἐν τῷ βίῳ των, οὐδόλως ἔβλαψαν τὴν ὑπόληψιν τῶν παλαιῶν ἀξιοματικῶν. Εἰς τὴν Βερνὼν ὠμίλουν περὶ τούτου μόνον, κατὰ τὸ λεγόμενον, διὰ νὰ σκοτίωσιν τὸν καιρὸν. Ἐκεῖνοι ἔκτοτε ἀπὸ θαμῶνες ἐγένοντο θεαταὶ ἐν τῷ Καφενεῖῳ τῆς Πόλεως, βλέποντες τοὺς παίζοντας εἰς τὸ σφαιριστήριον καὶ τοὺς κύβους, καὶ κρίνοντες.

Ἡ γνώμη αὐτῶν ἦτο νόμος. Εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν κύβων ἐπανεύρισκον τὰς παρελθούσας συγκινήσεις καὶ τὰ φάσματα, οὕτως εἶπεν, τῶν μαχῶν τῆς ἄλλοτε. Ἐτὴ ὁλόκληρα ἔρρευσαν οὕτω. Ἡ ὀλιγάρεια τῶν λοχαγῶν ἠῤῥησε μεγάλως. Ὁ Φουζερέλ δὲν ἐκάπνιζε πλέον· σπανίως καὶ εἰς ἐπισήμους ἡμέρας ἐλάμβανεν ἐκ τῆς σανίδος καὶ ἐπλήρου πίπκν, βραδέως εἰσπνέων εἰς τὸ παρὰ θυρὸν τοῦ τοῦ ἄρωμα ὅπερ τῷ ἤρεσκεν, εἶτα ἐκρέμα πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ὡς ὅπλον ἀχρηστον. Ὡς πρὸς τὸν Μαλαπέρ, ἡ ἐγκράτειά του ἦτο ἀπόλυτος. Μετὰ μεγάλης του εὐχαριστήσεως ἐγένετο καὶ ἔμεινεν πότης ὕδατος.

Ἐπταὶ συνέχεια.

I. C. Z.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν Εἰς τὸν Μυθιστορῆμα

πωλοῦνται τὰ ἐξῆς νεώτατα γαλλικὰ βιβλία, μετὰ τὰς αὐτὰς τιμὰς τῶν γαλλικῶν βιβλιοπωλείων, ἥτοι πρὸς φράγκα χρυσὰ 3.50 ἕκαστος τόμος, εἰσὺθ. ταχυδρομικῶν 3.80:

LA VIE EN CHEMIN DE FER, par PIERRE GIFFARD.

L'HYGIENE DE L'AMOUR, par MANTEGAZZA.

LE TOUT BERLIN, par * * *